

Alles extremer, maar de politiek niet

In deze tijd van crisis groeit de steun voor complottheorieën en zijn protesten heftiger. Het zou een reactie zijn op de grote onzekerheid die veel mensen ervaren. Terwijl het openbare leven stilstaat voelt alles extremer, tot de ledendemocratie in de PvdA aan toe waar de politiek leider pootje gelicht werd. Of is al dat lelijks gewoon zichtbaarder omdat we vooral digitaal leven? De hang naar extremen lijkt in elk geval niet op te gaan voor kiezersvoorkeuren, want daar profiteren de flanken niet – niet in de peilingen althans – en is het juist de VVD, waarvan we in elk geval zeker weten wat we eraan hebben, die groots lijkt te gaan winnen. Liberalen die gekozen worden uit behoudzucht, wie kan dat bedenken?

In dit nummer van *S&D* kijken we vooruit naar de naderende verkiezingen. Gerrit Voerman en Bjorn van den Brink maakten een analyse van de verkiezingsprogramma's van de potentiële regeringspartijen. Peter Kanne doet verslag van kiezersonderzoek dat hij uitvoerde voor I&O Research.

Klara Boonstra en Marijn Molema leveren inbreng voor een mogelijke kabinetsformatie. Boonstra werkt het idee uit het PvdA-verkiezingsprogramma van een ombudsman voor eerlijk werk uit (en pleit voor de oprichting van laagdrempelige arbeidsadviesloketten in bibliotheken), Molema geeft invulling aan het – eveneens in het PvdA-programma genoemde – transitiefonds voor krimpregio's.

Dirk Bezemer en Arie van der Hek vrezten, los van elkaar, dat als straks het Stabiliteits- en Groeipact weer in werking treedt publieke voorzieningen in heel Europa opnieuw stuk-bezuinigd zullen worden. Beiden onderzoeken de moderne monetaire theorie als alternatief model voor Europa. Arie van der Hek heeft hier zijn hoop op gevestigd, Dirk Bezemer acht invoering hiervan niet realistisch. Eens zijn ze het over het feit dat de neoliberale Europese begrotingsregels zo snel mogelijk en definitief van tafel moeten.

Een heel andere kwestie wordt aangekaart door Douwe Wielenga, Els Desmet en Niels Koeman. Zij signaleren dat steden de afgelopen decennia voor bepaalde groepen mensen minder toegankelijk zijn geworden op het gebied van wonen, vervoer en publieke voorzieningen. En ze geven aanbevelingen voor beleid om onze publieke ruimte eerlijker te delen.

Binnert de Beaufort ten slotte pleit ervoor 'waarheid' op te nemen in het beginselprogramma van de PvdA en Fabian Dekker, Elisa de Vleeschouwer en Griet De Lombaerde onderzoeken de haalbaarheid van basisbanen in Rotterdam.

Annemarieke Nierop, hoofdredacteur